

i Lovforslaget omnævnte Canals Værdi. Den Capital, Staten fordrer af Communen for at overdrage den Canalen, er 100,000 Rb., mens Communen derimod kun seer sig istand til at gjøre et Bud af 75,000 Rb. Jeg maatte maaffee, som Jærnaldrende med Canalen og noget kjendt med dens Fortid, tillade mig at fremhæve nogle af de Omstændigheder, hvor paa Communen har troet at kunne støtte sit Bud. Odense Canal er vistnok ingen misundelsesværdig Arv fra Fortiden, da man ved et Misgreb har gravet gennem næsten alle Compassstreger og gennemskåret et Tørveterrain, der stadigt reproducere sig, istedetfor at føre Canalen igjennem Odense Aæs naturlige, selvrensende Løb umiddelbart op til Byen; men en anden Fjende viste sig ogsaa for Canalen i den naturlige Grundethed og Hævning af Jordbunden, der gennem Aarhundreder har aldeles omformet disse Egne og stadigt vedbliver dermed. Jeg vil ikke opholde Thinget med at udiale Enkeltheder om Canalen, da saadanne tilstrækkeligt foreligge fra Forhandlingerne i det andet Thing; men jeg vil blot nævne, at den paa den ene halve Mills Distance har 8 Fods, og paa den anden halve Mills Distance knap 10 Fods Dybde, saa at Børtinger maae slæbe Kornet til den omtrent 1½ Mill fra Byen beliggende Ladeplass Klintebjerg. Man kan deraf slutte, hvad denne By, der jo er den, som i de seneste Aar har havt den største Export, har maattet lide med Hensyn til Tidspilde og Omkostninger. Canalen har andre væsentlige Mangler; jeg skal blot nævne dens Sneverhed, dens Mangel paa Liggeplads ved Bæstnet, at den ikke har nogen Vinterhavn. Det er uimodsigeligt, at en Reorganisation er aldeles nødvendig. Nu staaer

Staten paa den ene Side, den har kun gjort det Allernødvendigste for at Maskinriet har kunnet blive ved at gaae; den tilbyder nu Communen Canalen for 100,000 Rb.; den staaer der med sit Tilbud, og villig til, hvad der er naturligt, at overtage de betydelige Omkostninger, som Canalen, hvis den skulde vedblive at beholde den, da maatte medføre. Paa den anden Side staaer Communen med sit Bud af 75,000 Rb. med den klare Bevidsthed om, hvilke Udgifter der i Fremtiden vil udfordres, og i en angstelig Uvisshed om Muligheden af, at den omstalte Jordhævning paa en Distance af 13,000 Alen vil kunne modarbeides. Hvorvidt Communen har Raad og Gyne til at gaae ind paa Statens Fordring eller, hvorvidt den kun tør fastholde sit Tilbud, skal jeg lade være usagt. Jeg vil i det Mindste ikke raade Communen til at byde Mere, end den har gjort, saameget mindre som der er meget gode Udfigter for Odense Commune til at kunne komme til at benytte enten den eventuelle Jernbane fra Nyborg til Hjerteminde, saa at Hjertemindes fortrinlige Havn ikke vilde blive længere fjernet fra Odense By end Canalens Bæstnet, eller ogsaa at faae en lettere Jernbane til Klintebjerg eller idetmindste til Skibhusene, hvad der turde have det for sig, at Expropriationsomkostningerne vilde være ingen eller saagodtsom ingen, og hvorved Canalens første og fletteste halve Mill gjordes oversflødig. I ethvert Tilfælde har en Jernbane en reel Værdi, hvad derimod ikke kan siges om en Canal, der jo, som sagt, spadsjerer op fra Bunden. Søvrigt vil Sagens Gjennemgang her ligesom i det andet Thing kunne give et Udgangspunkt for Communen og altsaa forsaavidt være at anbefale.